

WYTYCZNE DLA CELÓW ANALIZY POMOCY PAŃSTWA DLA RYBOŁÓWSTWA I AKWAKULTURY

(2004/C 229/03)

1. PODSTAWA PRAWNA I ZAKRES

- 1.1. Zastosowanie zasad dotyczących pomocy państwa, ustanowionych w art. 87 do 89 Traktatu WE w odniesieniu do produkcji i handlu produktami rybołówstwa, jest przewidziane w art. 19 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 2792/1999 z dnia 17 grudnia 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady i uzgodnienia dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa ⁽¹⁾ oraz w art. 32 rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury ⁽²⁾.

Od zasady niezgodności pomocy państwa ze wspólnym rynkiem, ustanowionej w art. 87 ust. 1 Traktatu, przysługują odstępstwa przewidziane w art. 87 ust. 2 i 3. Komisja zamierza zarządzać powyższymi odstępstwami w sektorze rybołówstwa w ramach niniejszych wytycznych.

- 1.2. Niniejsze wytyczne stosuje się do całego sektora rybołówstwa i dotyczą eksploatacji żywych zasobów wodnych i akwakultury oraz środków produkcji, przetwórstwa i obrotu produktami będącymi wynikiem działalności tego sektora, jednak z wyłączeniem rybołówstwa rekreacyjnego i sportowego, które nie prowadzi do sprzedaży produktów rybołówstwa.

Dotyczą one wszelkich środków stanowiących pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, włącznie z jakimikolwiek środkami pociągającymi za sobą korzyść finansową w jakiejkolwiek formie, finansowanymi bezpośrednio lub pośrednio, z budżetu władz publicznych (krajowych, lokalnych, wojewódzkich, okręgowych lub lokalnych) lub z innych zasobów państwowych. Jako pomoc postrzegają się na przykład: transfery kapitału, pożyczki niskoprocentowe, dopłaty odsetkowe, niektóre udziały państwa w kapitale przedsiębiorstw, pomoc finansowaną za pomocą specjalnych opłat lub opłat parafiskalnych, pomoc udzieloną w formie państwowych papierów wartościowych za pożyczki bankowe, obniżenie lub zwolnienie z opłat lub podatków, w tym przyspieszona amortyzacja oraz obniżenie składek socjalnych.

2. OBOWIĄZEK ZGŁOSZENIA POMOCY PAŃSTWA I WYŁĄCZENIE Z TEGO OBOWIĄZKU

Komisja przypomina Państwom Członkowskim, że mają one obowiązek zgłosić Komisji swoje plany udzielenia nowej pomocy, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu i art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽³⁾.

Zgodnie z warunkami ustanowionymi w pkt 2.1. i 2.2., niektóre środki są jednak wyłączone z powyższego obowiązku zgłoszenia.

- 2.1. Zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2792/1999, art. 87, 88 i 89 Traktatu nie mają zastosowania w odniesieniu do obowiązkowego wkładu finansowego Państw Członkowskich do środków współfinansowanych przez Wspólnotę i przewidzianych zgodnie z planami rozwoju, o których mowa w art. 3 ust. 3 tego rozporządzenia i określonych w art. 9 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych ⁽⁴⁾ lub w zgodnie z art. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 2370/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. ustanawiającego nadzwyczajne środki Wspólnoty na złomowanie statków rybackich ⁽⁵⁾. W związku z powyższym Państwa Członkowskie nie mają obowiązku informowania Komisji o tego rodzaju wkładzie. Wkład tego rodzaju nie jest objęty niniejszymi wytycznymi.

⁽¹⁾ Dz.U. L 337 z 30.12.1999, str. 10. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2369/2002 (Dz.U. L 358 z 31.12.2002, str. 49).

⁽²⁾ Dz.U. L 17 z 21.1.2000, str. 22. Rozporządzenie zmienione Aktem Przystąpienia z 2003 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem Przystąpienia z 2003 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem Przystąpienia z 2003 r.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 358 z 31.12.2002, str. 57.

Niemniej jednak, zgodnie z art. 19 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 2792/1999, środki przewidujące finansowanie z zasobów publicznych Państw Członkowskich, którego wysokość przekracza przepisy tego rozporządzenia lub rozporządzenia (WE) nr 2370/2002 dotyczącego obowiązkowego wkładu finansowego, o którym mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2792/1999, powinny zostać zgłoszone Komisji jako pomoc państwa i są objęte niniejszymi wytycznymi.

W celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych, mogących wynikać z zastosowania art. 19 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 2792/1999, i dla ułatwienia wypłaty funduszy strukturalnych Wspólnoty, w interesie Państw Członkowskich leży dokonanie wyraźnego rozróżnienia pomiędzy obowiązkowym wkładem finansowym, jakiego zamierzają użyć w celu współfinansowania środków wspólnotowych w ramach Instrumentu Finansowego Orientacji Rybołówstwa zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2792/1999, którego to wkładu nie muszą zgłaszać Komisji, a pomocą państwa, która podlega obowiązkowi zgłoszenia.

2.2. Państwa Członkowskie nie mają obowiązku zgłaszania pomocy dla sektora rybołówstwa spełniającej warunki ustanowione w rozporządzeniach w sprawie wyłączeń grupowych, przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 994/1998 z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie stosowania art. 92 i 93 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa ⁽¹⁾. Powyższa pomoc obejmuje:

- pomoc spełniającą warunki ustanowione w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1595/2004 z dnia 8 września 2004 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z produkcją, przetwórstwem i obrotem produktami rybołówstwa ⁽²⁾;
- pomoc szkoleniowa spełniająca warunki ustanowione w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy szkoleniowej ⁽³⁾;
- pomoc na badania naukowe spełniająca warunki ustanowione w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw ⁽⁴⁾;
- pomoc na rzecz zatrudnienia spełniająca warunki ustanowione w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa na rzecz zatrudnienia ⁽⁵⁾;
- pomoc spełniająca warunki jakiegokolwiek przyszłego rozporządzenia przyjętego przez Komisję zgodnie z art. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 994/1998, mająca zastosowanie w odniesieniu do sektora rybołówstwa.

2.3. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy de minimis ⁽⁶⁾ nie ma zastosowania w odniesieniu do rybołówstwa.

3. ZASADY

3.1. W sektorze rybołówstwa, podobnie jak w innych sektorach gospodarki we Wspólnocie, polityka Wspólnoty odnośnie do pomocy państwa ma na celu zapobieganie zakłóceniom konkurencji na rynku wewnętrznym.

Pomoc państwa w sektorze rybołówstwa jest uzasadniona jedynie wówczas, gdy jest zgodna z celami polityki konkurencji i celami wspólnej polityki rybołówstwa, jak to zostało szczegółowo przedstawione w niniejszych wytycznych, a w szczególności w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa ⁽⁷⁾ oraz rozporządzeń (WE) nr 2792/1999 i (WE) nr 104/2000.

⁽¹⁾ Dz. U. L 142 z 14.5.1998, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 291 z 14.9.2004.

⁽³⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 20. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 363/2004 (Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 20).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 3. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 364/2004 (Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 22).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 337 z 13.12.2002, str. 3.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 358 z 31.12.2002, str. 59.

- 3.2. Niezbędnym jest zapewnienie zgodności i spójności polityk Wspólnoty w odniesieniu do kontroli pomocy państwa oraz w odniesieniu do wykorzystania funduszy strukturalnych w ramach wspólnej polityki rybołówstwa.

W związku z tym, o ile środki kwalifikują się do uzyskania funduszy wspólnotowych, o tyle do uzyskania pomocy państwa kwalifikują się jedynie te środki, które są zgodne z kryteriami ustanowionymi w rozporządzeniu (WE) nr 2792/1999. W żadnym wypadku kwota udziału finansowego pomocy państwa, wyrażona jako wartość procentowa dopuszczalnych kosztów, nie może przekroczyć, w ekwiwalencie subwencji, ogólnej kwoty subwencji krajowych i wspólnotowych ustalonych w załączniku IV do tego rozporządzenia.

Komisja dokona oceny poszczególnych przypadków wszelkiej pomocy z przeznaczeniem na środki, które nie są objęte niniejszymi wytycznymi lub rozporządzeniem (WE) nr 1595/2004, uwzględniając zasady ustanowione w art. 87, 88 i 89 Traktatu oraz wspólną politykę rybołówstwa Wspólnoty.

- 3.3. Niezbędnym jest, aby w przypadkach, które nie są zgodne z prawem Wspólnoty, a w szczególności z zasadami wspólnej polityki rybołówstwa, nie była udzielana żadna pomoc. Pomoc państwa może zatem zostać uznana za zgodną, jeżeli przed udzieleniem pomocy dane Państwo Członkowskie zobowiąże się do sprawdzenia, czy finansowane środki oraz ich skutki są zgodne z prawem Wspólnoty. W okresie dotowania Państwo Członkowskie muszą sprawdzać, czy beneficjenci pomocy przestrzegają wspólnej polityki rybołówstwa. Jeżeli w okresie dotowania zostanie stwierdzone, że beneficjent nie przestrzega zasad wspólnej polityki rybołówstwa, dotacja musi zostać zwrócona w stopniu proporcjonalnym do powagi naruszenia.
- 3.4. W celu zagwarantowania udzielania pomocy niezbędnej i pobudzającej niektóre rodzaje działalności żadnej pomocy udzielonej na działalność, w którą beneficjent zaangażowałby się w warunkach rynkowych niezależnie od uzyskania pomocy, nie można uznać za pomoc zgodną ze wspólnym rynkiem. W odniesieniu do działalności podjętej już przez beneficjenta nie powinna zostać udzielona żadna pomoc.
- 3.5. Pomoc państwa nie może być w swoich skutkach ochronna: musi służyć promowaniu racjonalizacji i efektywności produkcji oraz obrotu produktami rybołówstwa. Wszelka pomoc tego rodzaju musi prowadzić do trwałej poprawy, aby rozwój sektora mógł następować wyłącznie w oparciu o zysk rynkowy.
- 3.6. Pomoc państwa dla eksportu lub wymiany handlowej, której przedmiotem są produkty rybołówstwa wewnątrz Wspólnoty, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.
- 3.7. Pomoc państwa udzielana bez nakładania jakiegokolwiek obowiązku służącego celom wspólnej polityki rybołówstwa ze strony otrzymujących, mająca równocześnie na celu poprawę sytuacji przedsiębiorstw i zwiększenie ich płynności gospodarczej lub obliczana na podstawie ilości produkowanych lub wprowadzanych do obrotu, cen produktu, wyprodukowanych jednostek lub środków produkcji oraz przynosząca skutek w postaci obniżenia kosztów produkcji otrzymującego lub poprawy dochodu otrzymującego jest, jako pomoc operacyjna, niezgodna ze wspólnym rynkiem. Komisja zamierza rygorystycznie stosować tę zasadę w odniesieniu do wszelkiej pomocy na cele operacyjne, włączając w to pomoc w formie zwolnienia podatkowego lub obniżek składek na ubezpieczenie społeczne lub na system zasiłków dla bezrobotnych.
- 3.8. Dla celów przejrzystości Komisja nie może uznać za zgodną żadnej pomocy państwa, jeżeli dane Państwo Członkowskie nie zgłosiło ogólnej kwoty pomocy na środki oraz intensywności pomocy.

Zgodnie z ustaloną praktyką Komisji, progi powinny być zwyczajowo wyrażone raczej w intensywności pomocy w stosunku do zestawu dopuszczalnych kosztów, niż w maksymalnych kwotach pomocy. Niemniej jednak uwzględnia się wszystkie czynniki umożliwiające dokonanie oceny realnej korzyści uzyskanej przez otrzymującego.

Przy ocenie systemów pomocy państwa uwzględnia się dla przyjmującego efekt kumulacji wszystkich środków obejmujących element subwencji udzielonej przez władze państwowe zgodnie z prawem Wspólnoty, krajowym, regionalnym i lokalnym, w szczególności tych mających na celu promowanie rozwoju regionalnego.

- 3.9. Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej ⁽¹⁾ nie mają zastosowania do tego sektora. Składniki systemów pomocy regionalnej obejmujących sektor rybołówstwa zostaną poddane analizie w oparciu o niniejsze wytyczne.
- 3.10. Pomoc państwa dla kategorii środków przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 1595/2004, zmierzającej jednak do przynoszenia korzyści dla przedsiębiorstw innych niż MŚP lub przekraczającej próg ustalony w art. 1 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia, zostanie oceniona na podstawie niniejszych wytycznych oraz kryteriów ustalonych dla każdej kategorii środków w art. 4–13 wspomnianego rozporządzenia.

4. POMOC, KTÓRA MOŻE ZOSTAĆ UZNANA ZA ZGODNĄ

4.1. Pomoc wchodząca w zakres niektórych wytycznych horyzontalnych

- 4.1.1. Pomoc państwa dla celów ochrony środowiska zostanie oceniona zgodnie z Wytycznymi Wspólnoty w sprawie pomocy państwa dla celów ochrony środowiska ⁽²⁾. Poza wymaganiami zawartymi w wymienionych wytycznych, pomoc państwa dla celów ochrony środowiska nie zostanie uznana za zgodną, jeżeli odnosi się do zwiększenia zdolności połowowej statku lub służby zwiększeniu skuteczności narzędzi połowowych.
- 4.1.2. Pomoc państwa mająca na celu ratowanie i restrukturyzację firm znajdujących się w trudnej sytuacji zostanie oceniona zgodnie z Wytycznymi Wspólnoty w sprawie pomocy państwa dla celów ratowania i restrukturyzacji firm ⁽³⁾. Poza wymaganiami zawartymi w wymienionych wytycznych, pomoc państwa dla celów restrukturyzacji firm, których działalność obejmuje rybołówstwo morskie, może zostać udzielona jedynie wówczas, gdy zostanie przedłożony Komisji odpowiedni plan mający na celu obniżenie zdolności połowowej floty poniżej poziomu obowiązkowego zgodnie z prawem Wspólnoty.

4.2. Pomoc na trwałe wycofanie statków rybackich poprzez przeniesienie do krajów trzecich

Pomoc na trwałe wycofanie statków rybackich poprzez przeniesienie ich do krajów trzecich, niezwiązane z zakupem lub budową nowych statków, jest zgodna ze wspólnym rynkiem, pod warunkiem że spełnia wymogi rozporządzenia (WE) nr 2792/1999 w odniesieniu do kwalifikowalności pomocy Wspólnoty, a w szczególności art. 7 ust. 3 lit. b) i ust. 5 lit. b) i c) oraz art. 8 tego rozporządzenia, a także załącznika III (punkty 1.1. i 1.2.) do tego rozporządzenia.

Zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002, niedozwolone jest wszelkie wyjście z floty wspierane przez pomoc państwa, jeżeli nie zostało ono poprzedzone wycofaniem licencji połowowej zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 3690/1993 z dnia 20 grudnia 1993 r. ustanawiającym wspólnotowy system ustalający zasady dotyczące minimum informacji jakie mają być zawarte w licencjach połowowych ⁽⁴⁾ oraz, gdzie zostało to przewidziane, zezwoleń połowowych określonych w odpowiednich przepisach.

4.3. Pomoc na czasowe zaprzestanie działalności połowowej

- 4.3.1. Pomoc na czasowe zaprzestanie działalności połowowej może zostać uznana za zgodną, jeżeli spełnia warunki przewidziane w art. 16 rozporządzenia (WE) nr 2792/1999.

⁽¹⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, str. 9. Wytyczne zmienione Wytycznymi w sprawie krajowej pomocy regionalnej (Dz.U. C 258 z 9.9.2000, str. 5).

⁽²⁾ Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3.

⁽³⁾ Dz.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 341 z 31.12.1993, str. 93.

W przypadku czasowego zaprzestania działalności połowowej w ramach planu naprawczego lub planu zarządzania, pomoc państwa może być uznana za zgodną wyłącznie wówczas, jeżeli plan został przyjęty zgodnie z art. 5 lub art. 6 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002.

W przypadku czasowego zaprzestania działalności połowowej w ramach środków nadzwyczajnych, pomoc państwa może być uznana za zgodną wyłącznie wówczas, jeżeli środek został przyjęty przez Komisję zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002 lub art. 45 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 850/1998 z dnia 30 marca w sprawie zachowania zasobów połowowych poprzez środki techniczne dla ochrony niedojrzałych organizmów morskich ⁽¹⁾, lub przez jedno lub więcej Państw Członkowskich zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002 lub art. 45 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 850/1998.

- 4.3.2. Zgodnie z art. 12 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 2792/1999, za zgodne można uznać towarzyszące środki socjalne dla członków załóg statków rybackich mające na celu ułatwienie czasowego zaprzestania działalności połowowej w ramach planów ochrony zasobów wodnych.

Zaprzestanie działalności powinno zostać przyjęte przez Państwa Członkowskie zgodnie z art. 8, 9 lub 10 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002 lub zgodnie z art. 46 rozporządzenia (WE) nr 850/1998, lub zgodnie z art. 13 rozporządzenia Rady (WE) nr 88/98 z dnia 18 grudnia 1997 r. ustanawiającego niektóre środki techniczne dla zachowania zasobów połowowych w wodach Morza Bałtyckiego, cieśnin Bełt i Sund ⁽²⁾, lub zgodnie z art. 1 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1626/94 z dnia 27 czerwca 1994 r. ustanawiającego niektóre środki techniczne dla zachowania zasobów połowowych Morza Śródziemnego ⁽³⁾.

Plany ochrony zasobów połowowych powinny zawierać, oprócz czasowego zaprzestania działalności, skuteczne środki mające na celu obniżenie śmiertelności połowów, na przykład poprzez trwałe obniżenie zdolności połowowej lub zastosowanie środków technicznych. Plany przedstawiające precyzyjne i wymierne cele oraz ramy czasowe powinny zostać zgłoszone Komisji.

Komisja natychmiast zwróci się z prośbą o opinię na temat planu do Komitetu Naukowego, Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa zgodnie z art. 33 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002 w sprawie planów. Należy przedstawić dowody na społeczny wpływ planów oraz uzasadnienie specjalnych środków, wykraczających poza zwyczajny system opieki socjalnej. Członkami załóg są wyłącznie osoby zatrudnione na pokładzie operacyjnego pełnomorskiego statku rybackiego, dla których jest to główne zajęcie. Pomoc dla właścicieli statków nie zostanie zakwalifikowana, za wyjątkiem tych właścicieli statków, których głównym zajęciem jest praca na pokładzie własnego statku.

Przedkładanemu Komisji zgłoszeniu dotyczącemu środka powinno towarzyszyć uzasadnienie naukowe, a tam, gdzie to konieczne, również uzasadnienie ekonomiczne. Środki nie mogą wykraczać poza zakres ściśle niezbędny dla osiągnięcia wyznaczonego celu, a czas ich trwania musi być ograniczony. Należy unikać nadmiernej kompensacji.

Udzielenie kompensacji przez Państwo Członkowskie może trwać przez okres jednego roku i może zostać przedłużone o dodatkowy rok.

- 4.3.3. Pomoc państwa przewidziana w punktach 4.3.1. i 4.3.2. może jedynie skompensować część straty dochodu związanej ze środkiem dotyczącym czasowego zaprzestania.

- 4.3.4. Pomoc na ograniczenie działalności połowowej, wprowadzana przez Państwo Członkowskie dla celów zmniejszenia nakładów połowowych zgodnie z art. 16 ust. 2 rozporządzenia 2371/2002, jest niedozwolona.

⁽¹⁾ Dz.U. L 125 z 27.4.1998, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 602/2004 (Dz.U. L 97 z 1.4.2004, str. 30).

⁽²⁾ Dz.U. L 9 z 15.1.1998, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 812/2004 (Dz.U. L 150, 30.4.2004, str. 12).

⁽³⁾ Dz.U. L 171 z 6.7.1994, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 813/2004 (Dz.U. L 150, 30.4.2004, str. 32).

4.4. Pomoc na inwestycje we flotę

4.4.1. Pomoc na odnowę statków rybackich może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, podlegając wymogom przedstawionym w art. 9 i 10 rozporządzenia Rady (WE) nr 2792/1999 oraz załącznika III (punkt 1.3.) do tego rozporządzenia i pod warunkiem, że suma pomocy państwa nie przekracza, w ekwiwalencie subwencji, całkowitej kwoty subwencji krajowych i wspólnotowych ustalonych w załączniku IV do wymienionego rozporządzenia.

Nie może zostać udzielona żadna pomoc dla stoczni przeznaczona na budowę wspólnotowych statków rybackich. Pomoc dla stoczni na budowę, naprawę i przekształcenie statków rybackich pochodzących spoza Wspólnoty leży w zakresie Ram w sprawie pomocy dla przemysłu stoczniowego ⁽¹⁾.

4.4.2. Pomoc na modernizację oraz wyposażenie statków rybackich może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, podlegając wymogom przedstawionym w art. 9 i 10 rozporządzenia Rady (WE) nr 2792/1999 oraz załącznika III (punkt 1.4) do tego rozporządzenia i pod warunkiem, że suma pomocy państwa nie przekracza, w ekwiwalencie subwencji, całkowitej kwoty subwencji krajowych i wspólnotowych ustalonych w załączniku do wymienionego rozporządzenia.

4.4.3. Pomoc przewidziana w punktach 4.4.1. i 4.4.2. może zostać udzielona wyłącznie wówczas, gdy przestrzegane są przepisy art. 13 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002, rozporządzenia Komisji (WE) nr 1438/2003 z dnia 12 sierpnia 2003 r. ustanawiającego przepisy wykonawcze do polityki dotyczącej floty wspólnotowej określonej w rozdziale III rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 ⁽²⁾ oraz, tam, gdzie ma to zastosowanie, rozporządzenia Rady (WE) nr 639/2004 z dnia 30 marca 2004 r. w sprawie zarządzania flotą rybacką w najbardziej peryferyjnych regionach Wspólnoty ⁽³⁾.

4.4.4. Pomoc na zakup używanych statków uznaje się za zgodną ze wspólnym rynkiem jedynie wówczas, gdy jest ona zgodna z przepisami art. 12 ust. 3 lit. d) oraz art. 12 ust. 14 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 2792/1999.

4.4.5. Pomoc państwa na inwestycje we flotę lub udzielona przez Państwo Członkowskie na środki, w odniesieniu do których zawieszona została pomoc finansowa ze strony Wspólnoty zgodnie z art. 16 ust. 1 rozporządzenia (WE) 2371/2002, nie jest uznawana za zgodną.

4.5. Środki społeczno-ekonomiczne

Wsparcie dochodów pracowników zatrudnionych w sektorze rybołówstwa i akwakultury oraz pracowników zatrudnionych w przetwórstwie i wprowadzaniu do obrotu produktami rybołówstwa i akwakultury może zostać uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem, pod warunkiem że stanowi ono część społeczno-ekonomicznych środków wspomagających kompensujących utracone dochody, powiązanych ze środkami mającymi na celu osiągnięcie dostosowania zdolności połowowej, przyjętych zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002. Tego rodzaju pomoc będzie oceniana na podstawie poszczególnych przypadków, zgodnie z zasadami przewidzianymi w pkt 3. W przypadku czasowego zaprzestania działalności połowowej zastosowanie ma pkt 4.3.

4.6. Pomoc na naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi

Zgodnie z art. 87 ust. 2 lit. b) Traktatu, pomoc mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi uznaje się za zgodną ze wspólnym rynkiem.

Aby taka pomoc została uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, poziom szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub wydarzenia nadzwyczajne musi osiągnąć próg wysokości 20 % średnich obrotów poszkodowanej firmy w ciągu poprzednich trzech lat w regionach Celu 1, jak określono w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1260/1999 i włączając regiony określone w art. 6 ust. 1 tego rozporządzenia, a na innych obszarach – 30 %.

⁽¹⁾ Dz.U. C 317 z 30.12.2003, str. 11.

⁽²⁾ Dz.U. L 204 z 13.8.2003, str. 21. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 916/2004 (Dz.U. L 163 z 30.4.2004, str. 81).

⁽³⁾ Dz.U. L 102 z 7.4.2004, str. 9.

Po wykazaniu wystąpienia klęski żywiołowej lub wydarzenia nadzwyczajnego dozwolona jest pomoc do wysokości 100 % na rekompensatę szkód materialnych. Wysokość odszkodowania powinna zostać obliczona dla indywidualnego beneficjenta. Należy unikać nadmiernej kompensacji. Kwoty otrzymane w ramach programu ubezpieczenia lub koszty zwykle nieponiesione przez beneficjenta muszą zostać odliczone. Szkody, które nie mogą być objęte zwykłą komercyjną umową ubezpieczenia lub przedstawiają zwykły poziom ryzyka gospodarczego, nie kwalifikują się do objęcia pomocą.

Wszelkie odszkodowania muszą zostać udzielone w ciągu trzech lat od chwili wystąpienia wydarzenia, do którego się odnoszą.

4.7. Regiony peryferyjne

Jeżeli przepisy prawa Wspólnoty odnoszą się wyraźnie do regionów peryferyjnych, jak ma to miejsce w przypadku przepisów ustanowionych w załączniku IV do rozporządzenia (WE) nr 2792/1999 w sprawie intensywności pomocy w sektorze rybołówstwa, Komisja uznaje pomoc dla sektora rybołówstwa w tych regionach za zgodną w stopniu, w jakim jest ona zgodna z wymienionymi przepisami. W odniesieniu do środków, dla których nie przewidziano żadnych szczegółowych przepisów dotyczących regionów peryferyjnych, pomoc mająca na celu zaspokojenie potrzeb regionów peryferyjnych zostanie oceniona dla poszczególnych przypadków, przy uwzględnieniu, z jednej strony, czynników charakterystycznych dla tych regionów, określonych w art. 299 ust. 2 Traktatu, a z drugiej – zgodności danych środków z celami wspólnej polityki rybołówstwa oraz potencjalnego wpływu danego środka na konkurencję w tych regionach i w innych częściach Wspólnoty.

4.8. Pomoc finansowana poprzez opłaty parafiskalne

Systemy pomocy finansowane z opłat specjalnych, w szczególności opłat parafiskalnych, nałożonych na niektóre produkty rybołówstwa i akwakultury bez względu na ich pochodzenia, mogą zostać uznane za zgodne, jeżeli systemy pomocy przynoszą korzyść tak produktom krajowym, jak i importowanym i jeżeli pomoc jest zgodna z warunkami przewidzianymi w niniejszych wytycznych.

5. ZAGADNIENIA PROCEDURALNE

Komisja przypomina, że przepisy rozporządzenia (WE) nr 659/1999 i jego przepisy wykonawcze mają zastosowanie.

W szczególności, jeżeli Komisja przyjmie negatywną decyzję w sprawie pomocy, która została udzielona bez uprzedniego zgłoszenia i uzyskania akceptacji Komisji, Państwa Członkowskie mają obowiązek odzyskania pomocy od beneficjenta, z uwzględnieniem odsetek, zgodnie z warunkami ustanowionymi w art. 14 rozporządzenia (WE) nr 659/1999.

Z myślą o przyspieszeniu badania środków pomocowych, zachęca się Państwa Członkowskie do wypełnienia formularzy w załączniku I (część I i część III.14) do rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. wprowadzającego w życie rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiające szczegółowe zasady zastosowania art. 93 Traktatu WE ⁽¹⁾.

5.1. Powtórne zgłoszenie i sprawozdanie roczne

Aby Komisja była w stanie wypełnić swój obowiązek sprawowania ciągłej kontroli nad wszystkimi systemami pomocy istniejącymi w Państwach Członkowskich, Państwa Członkowskie powinny powtórnie zgłosić Komisji systemy otwarte przynajmniej na dwa miesiące przed dziesiątą rocznicą ich wejścia w życie.

Artykuł 21 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 stanowi, że Państwa Członkowskie mają przedłożyć Komisji sprawozdania roczne na temat wszystkich istniejących systemów pomocy, w odniesieniu do których nie nałożono żadnych szczegółowych obowiązków sprawozdawczych w decyzji warunkowej. Indywidualna pomoc udzielona poza przyjętym systemem pomocy musi również być zawarta w wymienionych sprawozdaniach. Sprawozdanie roczne musi zawierać wszelkie mające znaczenie informacje, zgodnie z formularzem w załączniku III C do rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004.

⁽¹⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.

5.2. Wnioski dotyczące właściwych środków

Niniejsze wytyczne zastępują wcześniejsze Wytyczne w sprawie badania pomocy państwa dla rybołówstwa i akwakultury ⁽¹⁾ w wyniku rozwoju wspólnej polityki rybołówstwa, w szczególności poprzez przyjęcie rozporządzenia (WE) nr 2369/2002 zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2792/1999, rozporządzenia (WE) nr 2371/2002 oraz rozporządzenia (WE) nr 1595/2004.

Komisja będzie wprowadzać poprawki do niniejszych wytycznych w miarę zdobywania doświadczeń nabytych poprzez regularne badania stanu pomocy państwa, a także w świetle rozwoju wspólnej polityki rybołówstwa.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 Traktatu i art. 18 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, Komisja proponuje, aby Państwa Członkowskie dokonały zmian pozwalających na osiągnięcie zgodności z niniejszymi wytycznymi w swoich istniejących systemach pomocy odnoszących się do sektora rybołówstwa, najpóźniej do 1 stycznia 2005 r.

Państwa Członkowskie wzywa się do pisemnego potwierdzenia przyjęcia niniejszych wniosków w sprawie właściwych środków, najpóźniej do 15 listopada 2004 r.

W przypadku gdy Państwo Członkowskie nie dostarczy pisemnego potwierdzenia przyjęcia przed upływem tej daty, Komisja zakłada, że dane Państwo Członkowskie przyjęło powyższe wnioski, o ile nie wyrazi ono jednoznacznie na piśmie braku zgody ze swojej strony.

Jeżeli Państwo Członkowskie nie przyjmie całości lub części powyższych wniosków przed upływem tej daty, Komisja postąpi zgodnie z art. 19 art. 2 rozporządzenia (WE) nr 549/1999.

5.3. Data zastosowania

Komisja stosuje niniejsze wytyczne ze skutkiem od 1 listopada 2004 r. w odniesieniu do wszelkiej pomocy państwa zgłoszonej po upływie tej daty.

„Pomoc przyznana bezprawnie” w rozumieniu art. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999 zostanie oceniona zgodnie z mającymi zastosowanie wytycznymi po wejściu w życie aktu administracyjnego ustanawiającego daną pomoc.

Odniesienia do prawa Wspólnoty lub wytycznych Komisji zawarte w niniejszych wytycznych należy rozumieć jako zawierające odniesienie do wszelkich zmian dokonanych w tych instrumentach po 1 listopada 2004 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 19 z 20.1.2001, str. 7.